CIVIC ACTION TEAMS

Coronavirus CivActs Campaign presents

FAIR FACTS

अंक

११६

१२।०४।२०७८

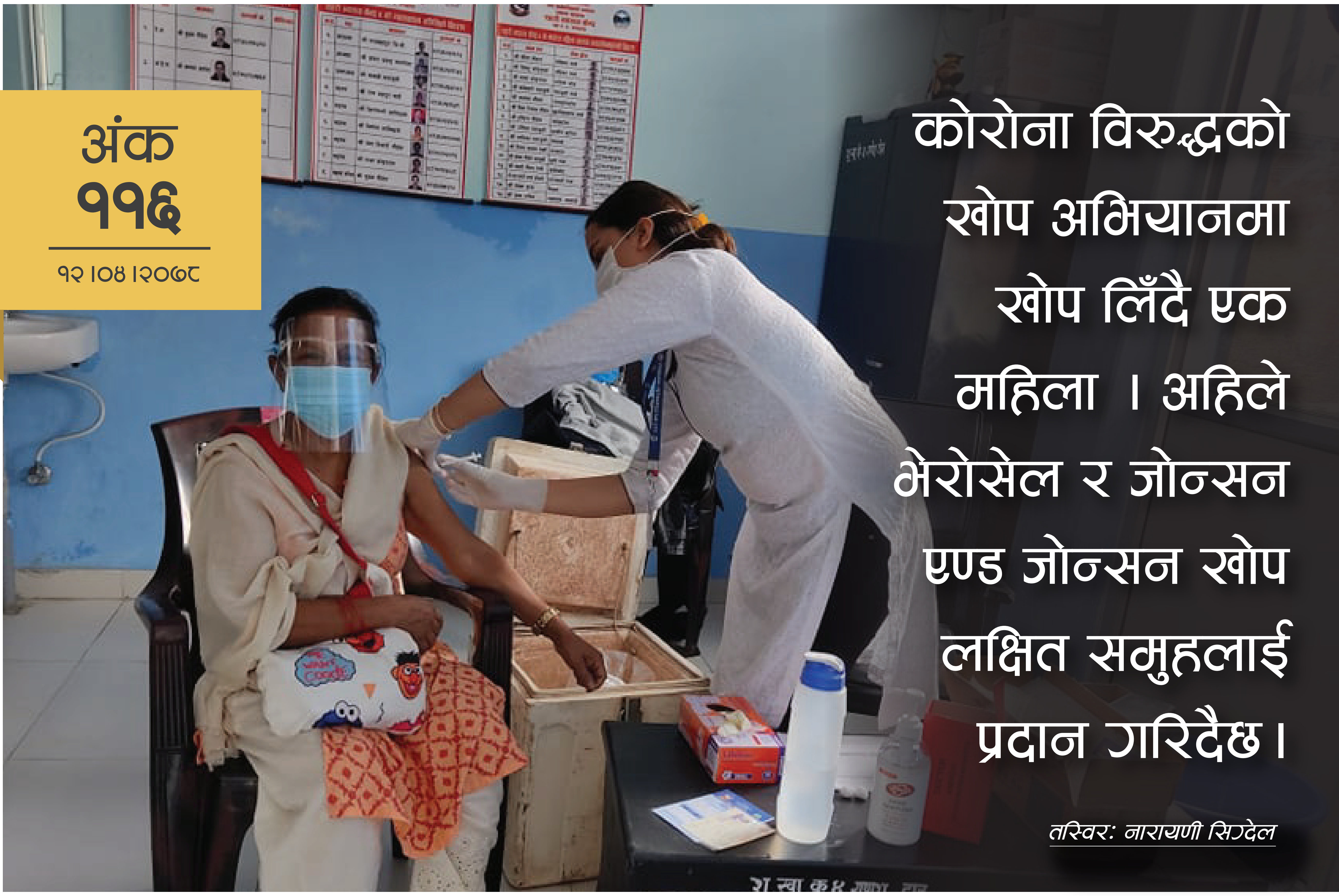

कोरोना विरुद्धको खोप अभियानमा खोप लिँदै एक महिला । अहिले भेरोसेल र जोन्सन एण्ड जोन्सन खोप लक्षित समुहलाई प्रदान गरिदैछ ।

तस्विर: नारायणी सिग्देल

निषेधाज्ञा खुकुलो भएसँगै संक्रमितको संख्या बढ्दै । स्वास्थ्य मापदण्ड पालना नगरे तेस्रो लहर आउनसक्ने चेतावनी ।

थप विवरणहरुको लागि यहाँ क्लिक गर्नुहोस्

यस अंक भित्र

खोप लगाउने बित्तिकै पूर्ण रुपमा जोखिम हट्ने हो ?

खोप लगाएको १४ दिनसम्म खोपले काम गर्दैन, १४ दिनपछिमात्र यसले आफ्नो असर देखाउन थाल्दछ ।

के अन्तर्राष्ट्रिय समुदायहरुले नेपाललाई कोभिड विरुद्ध लडन सक्दो मद्दत गरिरहेका छन् ?

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा नेपालले विभिन्न संगठनहरु संग द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय गरी कुल १६ खर्ब ७० अर्बको सम्झौता गर्यो ।

आफ्नो परिवारको माया मारेर अरुको सेवामा खटिने स्वास्थ्यकर्मी

एक्कै पटक भएपनि छोरीलाई भेट्न पाए हुन्थ्यो जस्तो लाग्थ्यो, तर एउटा स्वास्थ्यकर्मी भैसकेपछि यति कमजोर हुनुहुदैन भन्ने उनलाई लाग्यो ।

फ्याक्ट सिट

के अन्तराष्ट्रिय समुदायहरुले नेपाललाई कोभिड-१९ विरुद्ध लड्न सक्दो मद्दत गरिरहेका छन ?

विश्व बैंक
निम्न आय भएका कोभिड प्रभावित जनसंख्याको उत्थान तथा सुरक्षा र दिगो विकास लक्ष्यहरु
१७ अर्ब ७८ करोड (ऋण)

जर्मनी सरकार
आपतकालीन कोभिड -१९ सहयोग कार्यक्रम
१ अर्ब ५४ करोड (अनुदान)

विश्व बैंक
ग्रामीण उद्यम र आर्थिक विकास परियोजना
९ अर्ब ३० करोड (ऋण र अनुदान)

विश्व बैंक
वितिय क्षेत्रको वृद्धिका लागि नियमनकारी प्रावधान
२४ अर्ब (ऋण र अनुदान)

कोभिड-१९ आपतकालिन तथा स्वास्थ्य प्रणाली व्यवस्थापन परियोजना
७ अर्ब ५० करोड (ऋण)

आई एफ ए डी
निजि लगानी मार्फत कोभीड-१९ रिकभरीमा सहयोग
५० करोड (अनुदान)

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा नेपालले विभिन्न संगठनहरु संग द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय गरी कुल १६ खर्ब ७० अर्बको सम्झौता गर्यो । यस मध्ये, ३.३८% मात्र प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा कोभिड महामारीका लागि विनियोजन भयो । करिब २५ अर्ब ऋणको रुपमा प्राप्त भएको थियो भने १ अर्ब ५९ करोड आनुदनका रुपमा प्राप्त भएको थियो । यसबाहेक, अर्को ३३ अर्ब ऋण र आनुदनका रुपमा प्राप्त भएको थियो । समग्रमा, आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा हस्ताक्षर गरिएको कुल विदेशी कोष सम्झौताको केवल २.६% मात्र अनुदान हो । के अन्तराष्ट्रिय समुदायले विकासउन्मुख देशहरु कोभिड-१९को प्रतिकार्यलाइ सक्षम छन् भन्ने सुनिश्चित गर्न अझै योगदान गर्न सक्छन् ?

स्रोत: https://new.mof.gov.np/uploads/document/file/Commitments-2021_20210425081847.pdf

हल्ला र तथ्य

बाहिर देश तिर त खोप लगाईसकेपछि मास्क लगाउनु पर्दैन भन्ने समाचार सुन्नमा आउँछन् । वास्तवमै खोप लगाउने वित्तिकै पूर्ण रुपमा जोखिम हट्ने हो ?

होईन । विश्व स्वास्थ्य संगठनका अनुसार, एउटै मात्रा मात्र लगाउनुपर्ने खोपको सनदर्भमा खोप लगाएको १४ दिनसम्म खोपले काम गर्दैन, १४ दिनपछिमात्र यसले आफ्नो असर देखाउन थाल्दछ । दुई मात्रा लगाउनुपर्ने खोपको सन्दर्भमा भने यसले क्षमता अनुसार काम गर्न दुबै मात्रा खोप लगाईसकेको हुनुपर्दछ । खोपले जोखिम हुनबाट धेरै जोगाए पनि पूर्ण रुपमा सुरक्षित हुने सुनिश्चितता हुँदैन । त्यसैले स्वास्थ्य मापदण्ड पालना गर्नु नै उपयुक्त हुन्छ ।

Source: https://cutt.ly/vm48oQd

कोभिड - १९ विरुद्धको खोपले १० महिना मात्र काम गर्छ रे । के १० महिनापछि फेरी खोप लगाउनुपर्छ ?

कोभिड - १९ विरुद्धको खोपको विकास भएको धेरै समय भएको छैन । विश्व स्वास्थ्य संगठनका अनुसार, एक पटक कोभिड - १९ विरुद्धको खोप लगाईसकेपछि यसको प्रभाव कति लामो समयसम्म रहन्छ भन्ने विषयमा अध्ययन जारी छ । अहिले नै यसको प्रभाव कती रहने भनेर यकिन भन्न सकने अवस्था छैन । तर, अहिले सम्म उपलब्ध खोपहरु कोभिड - १९ विरुद्ध प्रभावकारी नै देखिएकाछन् ।

Source: https://cutt.ly/Nm49ros

वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिले खोप लगाईसकेपछि फेरी प्रमाणिकरण गर्नुपर्छ रे । कहाँ गर्ने हो प्रमाणिकरण ?

वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिलाई उनिहरु जाने देशमा मान्यता दिएका खोप नेपालमा उपलब्ध भएको अवस्थामा खोपको प्राथमिकतामा राखिएको छ । तर, विदेश जाने प्रयोजनको लागि खोप लगाईएको हो भने खोप कार्ड भएर मात्र पुग्दैन । यसको लागि खोप कार्ड प्रमाणिकरण गर्नुपर्दछ । प्रमाणिकरण गर्नको लागि शुक्रराज ट्रपिकल तथा सरुवा रोग अस्पताल, टेकु, निजामती अस्पताल, बानेश्वर, पाटन अस्पताल, पाटन र सशस्त्र प्रहरी अस्पताल बलम्बुलाई तोकिएको छ ।

Source: https://cutt.ly/Fm41A27

कोभिड - १९ खोपको माग सम्बन्धी नागरिक विरोध

माघ २०७७

२६
घटना दर्ता

असार २०७८

श्रावण १०, २०७८ सम्म
कोभिड विरुद्ध खोपको
६,५८२, ५८० मात्रा प्राप्त भयो

श्रावण १०, २०७८ सम्म
१,३९८,१७८ मानिसले
पूर्ण खोप लगाए

कोभिड - १९ खोपको ७,४००,००० डोज
भविष्यमा प्राप्त हुने निश्चित भएको छ

स्पष्टिकरण: यो तथ्यांक अनलाईन मिडिया, राष्ट्रिय दैनिकहरु, जिल्ला स्तरमा प्रकाशित हुने पत्रपत्रिकाहरु र नेपाल प्रहरीको वेवसाईटबाट संकलन गरी एकिकृत गरिएको हो । त्यसैले, यसले वास्तविक तथ्यांक भन्दा पनि तोकिएको समयमा सम्बन्धित घटनाको प्रवृत्तिलाई उजागर गर्दछ ।

नेपालमा पहिलो चरणको कोभिड-१९ खोप माघ ८, २०७८ मा आइपुग्यो । त्यसको लगत्तै, निष्पक्ष खोप वितरण र व्यवस्थापनका लागि माग गर्दै विरोधहरु सुरु भए । सरकारले जोखीमका आधारमा खोप वितरणका लागी विभिन्न चरणहरु निर्माण गर्यो तर बिस्तारै कृपावादका कारण ति नियमहरु प्रभावकारी हुन सकेनन् । काठमाडौंमा खोप निष्पक्ष रुपमा वितरण नभएको हल्लाहरु बाहिर आउँदा, विरोधहरुले झनै ठुलो रुप लिए । मानव सम्पर्कमा धेरै आउनुपर्ने क्षेत्रका व्यक्तिहरु जस्तै पर्यटन, शिक्षा, सेवा एजेन्सीहरु आदि पनि खोपको मागमा सडकमा उत्रिएका छन् । अहिले काठमाडौं महानगरपालिकाले १८ वर्ष भन्दा माथिका सबैलाई खोप दिरहेको छ । कुनै नियमबिना प्राथमिकतामा रहेका समूहले अझै पनि खोप नपाउन सक्छन, परिणामस्वरुप नेपाललाई कोभिड नियन्त्रण गर्न सहज हुदैन । के सरकारले फेरि खोपका लागि नियमहरु लागू गर्नु पर्छ ? कि अहिले भैरहेको "पहिला आउनेलाई पहिलो प्राथमिकता" दिने व्यवस्था नै राम्रो विकल्प हो ?

Source: https://nepalmonitor.org/

कुवेत रेड क्रिसेन्ट सोसाइटिबाट कोभिड - १९ विरुद्ध लड्न नेपाल सरकारलाई स्वास्थ्य उपकरणको सहयोग

कुवेतः

- नेपाली राजदूतावासको पहलमा कुवेत रेड क्रिसेन्ट सोसाइटिले कोभिड - १९ विरुद्ध लड्न जुलाइ २३ मा नेपाल सरकारलाई स्वास्थ्य उपकरण प्रदान
- कुवेतमा निरविरोध रुपमा रानाध्वज लामा एन आर एन एनसीसीको अध्यक्ष चुनिए
- इदको तेस्रो दिन पारेर ४५०० आप्रवासीहरुलाइ सम्बन्धित मुलूकमा डिपोर्ट गरियो

कतारः

- कतारमा ३६७ जना मास्क नलगाएकाले, ७७ जना सामाजीक दुरी कायम नगरेकाले र २ जना ETERAZ app प्रयोग नगरेकाले पक्राउ परेका छन् । उनीहरुलाइ कानुन उलङघन गरेकोमा बढीमा ३ वर्षसम्मको जेल वा २ लाख रीयाल जरिवाना हुने सम्भावना।
- हमाद विमानस्थलले छोटो अवधिको पार्किङ शुक्रबार,शनिबार र आइतबार राति देखि बिहान ७:३० बजे सम्म निशुल्क गर्ने

www.facebook.com/shramik.sanjal बाट तपाई हेरेक आईतबार, बुधबार बेलुका UAE Time (8:00 PM), Qatar, KSA, Kuwait (7:00 PM) Malaysia (12 Midnight) हाम्रो लाईभ हेर्न सुन्न सक्नुहुन्छ।

LIVE

कथा किनाराको

आफ्नो परिवारको माया मारेर अरुको सेवामा खटिने स्वास्थ्यकर्मी

सुनीता राना एक नर्स हुन् । उनी सेती प्रादेशिक अस्पतालमा कार्यरत छिन । उनकी ३ वर्षकी छोरी पनि छिन् । उनका श्रीमान कामको शिलशिलामा काठमाण्डौंमा बस्दै आईरहेका छन् । उनले छोरीलाई माईतिको जिम्मामा छोडथिन् । उनी भने दिनरात बिरामीहरुकै सेवामा खटिरहन्छिन् । सुरक्षा मापदण्ड त अपनाएकी थिईन तर, दशैं आउनु भन्दा केही दिन पहिले उनमा पनि कोरोना संक्रमण देखियो । एकातिर छोरी, अर्को तिर बिरामी अनि आफु एक्लै बस्नुपर्दा उनलाई निकै कठिन भयो । केही दिन होम आईसोलेशनमा बसे पश्चात उनी संक्रमण मुक्त भईन् ।

महिनौ दिन सम्म पनि छोरीलाई भेट्न नपाउँदाको छटपटी उनीमा थियो । एक्कै पटक भएपनि छोरीलाई भेट्न पाए हुन्थ्यो जस्तो लाग्थ्यो, तर एउटा स्वास्थ्यकर्मी भैसकेपछि यति कमजोर हुनुहुदैन भनेर उनी फेरी नियमित बिरामीको सेवामा खटिइन् । सबैलाई अब त कोरोना सकिएको हो जस्तो लागेको थियो । तर, पुनः त्यहि समयमा कोरोनाको दोस्रो लहर आगो झैं फैलियो । जतातजै संक्रमणको दर फैलिरहेको थियो र मृत्युदर पनि त्यसरी नै बढ्दै गईरहेको थियो । यस पटक भने उनले आफ्नो कारणले परिवार पनि जोखिममा नपरोस भनेर छोरीलाई श्रीमानसँगै काठमाण्डौं पठाईन् ।

यस पाली पनि यो कोरोनाले उनको परिवारलाई छोडेन । उनका श्रीमान कोरोना संक्रमित हुन पुगे । अस्पतालमा एकैदिन ४/५ जना बिरामीको मृत्यु उनले आफ्नै आखाँ अगाडी देखेकी थिईन् । तर उनले यस पटक पनि श्रीमानलाई भेट्न जान पाईनन् । भाग्यवस् उनका श्रीमान पनि संक्रमण मुक्त भए । उनी भने, निरन्तर बिरामीको सेवामा खटिरहेकीछिन् ।

> **सुनिता जस्ता स्वास्थ्यकर्मी अरुको ज्यान जोगाउन परिवारको माया मारेर नागरिकको सेवामा खटिएकाछन् भने, हामीले त आफ्नो सुरक्षा गरे मात्र पुग्छ । हामी किन जिम्मेवार नबन्ने ?**

भोइसेस आउट लाउड - मेरो कुरा

कोरोना महामारिको दोस्रो लहर आउँदा पनि अवस्था पहिलो लहर जस्तै भयो, किनभने हाम्रो तयारी पनि केहि थिएन । हामीले दोस्रो लहर आउँछ भनेर सोचेका पनि थिएनौं । दोस्रो लहरमा सहकर्मि मध्ये सबै भन्दा पहिले मलाई नै कोरोना पोजेटिभ देखियो । अस्पतालमा स्वास्थ्यकर्मिको अभाव थियो । त्यसैले मसंक्रमित हुदाँ पनि अन्य संक्रमित बिरामिको उपचारमा खटिएँ । त्यसले आफैलाई र बिरामीलाई पनि हौसला दियो । फेरि तेस्रो लहर आउँछ भन्ने हल्ला छ । त्यसैले हामी सबैले आ-आफ्नो ठाँउबाट तयारी अवस्थामा रहन जरुरी छ ।

यलिशा खड्का

स्टाफ नर्स,
भेरी अस्पताल

शंकर बास्तोला

वडा अध्यक्ष,
पोखरा महानगरपालिका वडा नं. ४

कहिलेकाहीँ तिन वटा तहहरुको नीति नियम मेल नखाएको हो कि जस्तो लाग्छ । काम गर्न संघिय सरकारले प्रदेशलाई, प्रदेशले स्थानीयलाई र स्थानीय सरकारले वडा लाई जिम्मा दिनुपर्ने हो । तर संघिय सरकार र स्थानीय सरकार आफ्नो आफ्नो तरिकाले चल्दा वडालाई चलाएमान बनाउन सकेका छैनन् । जसले गर्दा स्रोतसाधन अपुग भएको छ । अहिलेको अवस्थामा विकास निर्माण भन्दा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित कामलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने देखिन्छ । अहिलेको महामारी कति समय लम्बिने हो भन्ने यकिन नभएकोले सबै तहले समन्वय गरेर अगाडि बढ्नुपर्ने देखिन्छ ।

FAIR FACTS

is a product of:

CIVIC ACTION TEAMS

फेयर फ्याक्ट्स महामारीको संकट समाधान तर्फको भरपर्दो साथी हो जसले सक्रिय नागरिक, जिम्मेवार नेतृत्व र जवाफदेही निकायलाई एक सुत्रमा जोड्दछ । साथसाथै, कोभिड - १९ सम्बन्धी गलत सूचना र हल्लाले निम्त्याउने समस्यालाई तथ्यमा आधारित जानकारीको माध्यमबाट समाधान गर्न प्रयास गर्दछ । कोरोनाले सृजित जटिल स्वास्थ्य संकट, जनजिविका र सामाजिक असुरक्षा जस्ता अतिनै संवेदनशिल विषयमा छिटो र विश्वसनिय सूचना संकलन गरी व्यवहारिक विश्लेषणको आधारमा समस्याको समाधान खोज्दछ ।

कोभिड - १९ फगत स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित संकटमात्र होइन, यसले शासन प्रणलीको जवाफदेहिता नेतृत्वको निष्ठा र सामाजिक मुल्य मान्यतालाई पनि प्रभावित पार्दछ । Civic Action Team कोरोना भाईरसलाई परास्त गर्न नसुनिएका किनाराका कथा र आवाजहरुको शक्तिलाई निष्पक्ष, पारदर्शी र न्यायोचित प्रतिकार्यमा उपयोग गर्न कृयाशिल सकृय र सृजनशिल समुदायको साझा मञ्च हो ।

Brought to you by:

accountabilitylab communities

DISCLAIMER

यो अंकमा समेटिएका हल्ला, सवाल तथा सूचनाहरु, बिभिन्न संस्था तथा व्यक्ति, नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र विश्व स्वास्थ्य संगठनको वेब पेज, सामाजिक सञ्जाल, ७ वटै प्रदेशमा रहेका कम्युनिटी फ्रन्टलाईनर्स र सिभिक एक्सन टिमले विगत एक हप्तामा बिभिन्न व्यक्तिसँगको प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष संवादबाट संकलन गरिएका हुन् । विषयको महत्व, सान्दर्भिकता र तीव्रतालाई ध्यान दिएर हल्ला, सवाल तथा जिज्ञासाहरु छनोट गरीएका छन् । यो अंकमा समेटिएका जानकारी बुलेटिन प्रकाशित भएको मिति सम्म सत्य छन् ।

REACH OUT TO US ON

@CivicActionTeams

@civacts

@CivActs

Civic Action Teams

/accountability_lab

Email: civactsnp@accountabilitylab.org

Phone: 9851203219